

Ouders essentieel voor goede taalverwerving

Prinses Laurentien: 'Taal legt de basis van zelfvertrouwen.'

De eerste duizend dagen in het leven van een kind – van de conceptie tot ongeveer de tweede verjaardag – zijn cruciaal voor taalverwerving. Daarom is het nodig dat ouders veel met hun kind communiceren, benadrukt prinses Laurentien. Zij wil met het initiatief Taalschatten ervoor zorgen dat alle kinderen op het juiste taalniveau aan de basisschool beginnen.

TEKST: MARTIN VAN DEN BOGAERT, BEELD: NR. 5 FOUNDATION

ACHTERSTANDEN

Wat Taalschatten anders maakt dan andere taalinitiatieven, is dat het erop is gericht om bij de basis van taalverwerving te beginnen. Het gaat dus niet uit van het aanpakken van taalachterstanden als die al een feit zijn, maar van samen vanaf de start alle ouders bewust maken van hun rol. Bovendien richt het zich op alle kinderen. Taalachterstanden zijn namelijk niet alleen een probleem van bepaalde doelgroepen, zoals kinderen met een niet-westerse migratieachtergrond, maar van iedereen. Een van de oorzaken van de gebrekkige taalverwerving van jonge kinderen is de manier waarop we tegenwoordig omgaan met digitale media. Wie op straat, in de trein of op het schoolplein om zich heen kijkt, ziet het geregeld: ouders die met hun hoofd gebogen op het scherm van hun mobieltje turen en geen aandacht hebben voor hun kind.

TAALVERWERVING

Laurentien geeft aan dat ouders nu eigenlijk niet weten hoe belangrijk het is om vanaf de geboorte – en eigenlijk ook al daarvoor – met hun kind te praten. 'We denken dat taalverwerving wel vanzelf gaat, maar de wetenschap leert ons dat dit niet zo is. Sterker nog, ik denk dat we er helemaal niet bij stilstaan hoe dit precies gebeurt. Terwijl taal toch is wat ons mensen bijzonder maakt.' Om dit te bereiken is een ketenaanpak nodig, benadrukt ze. 'Dus

In Nederland komen steeds meer kinderen met een taalachterstand de basisschool binnen. Laurentien noemt dit een 'sluimerende ramp', omdat het tekort aan basis(taal)vaardigheden een barrière is om later zelfstandig en succesvol mee te doen in onze complexe maatschappij, ook online. Dat heeft niet alleen negatieve gevolgen voor het individu en het gezin op het gebied van bijvoorbeeld gezondheid, sociale relaties en financiële zelfredzaamheid, maar ook voor de maatschappij als geheel.

Dag van de Taalschat

Op woensdag 17 april wordt in Den Haag de Dag van de Taalschat gelanceerd. Het idee achter deze dag is om iedereen te enthousiasmeren voor de boodschap dat praten met je kind de beste start in het leven geeft.

Prinses Laurentien zal 's ochtends met de Haagse onderwijswethouder Hilbert Bredemeijer een verhaal voorlezen op een voorschool. Uit dat verhaal komt een sleutel van de taalschat naar voren, die symbolisch aan de kinderen wordt gegeven. Daarmee gaan zij samen met de prinses en de wethouder naar een buurtcentrum, waar het startsein wordt gegeven voor samenwerking tussen de gemeente Den Haag en Taalschatten en wordt belicht hoe belangrijk het is dat ouders, scholen, beleidsmakers en andere professionals met elkaar samenwerken.

Ga voor meer informatie over de Dag van de Taalschat naar taalschatten.nl.

niet alleen consultatiebureaus moeten dit oppakken, maar ook geboortezorg, gemeenten, de kinderopvang, voor- en vroegschoolse educatie en natuurlijk ook de scholen.' Het belang van de scholen ligt volgens haar in het feit dat het beter is voor de kwaliteit van het onderwijs als kinderen

Taal is wat ons mensen bijzonder maakt'

met voldoende taalvaardigheden aan groep 1 beginnen. Wat scholen kunnen doen, bestaat al uit heel kleine dingen. 'Als je ziet dat een ouder vooral aandacht heeft voor zijn smartphone, ga daar dan het gesprek over aan. Zeker niet met het vermanende vingertje, maar door te zeggen hoe belangrijk communicatie is voor de ontwikkeling en uiteindelijk het succes van je kind. Want taal legt de basis van zelfvertrouwen en het vermogen om gevoelens te duiden en uit te drukken.'

TOOLKIT

Taalschatten biedt ouders kennis en concrete handvatten om hun kinderen de taalbasis te geven die ze nodig hebben. Op de website van het initiatief (taalschatten.nl) staat een toolkit met tips, achtergrondinformatie, rapportages en handleidingen om taalverwerving zelf in de praktijk te brengen. Ook staat daar een video waarin prinses Laurentien en experts op het gebied van taalverwerving uitleggen waarom de eerste duizend dagen van een kind zo belangrijk zijn. ◀

Bekijk de video over Taalschatten - De eerste 1000 dagen

VOS/ABB steunt Taalschatten

De missie van Taalschatten sluit naadloos aan bij de missie van VOS/ABB en de kernwaarden van het openbaar en algemeen toegankelijk onderwijs: goed onderwijs voor alle kinderen op basis van gelijkwaardigheid, vrijheid en ontmoeting.

Directeur Hans Teegelbeckers: 'Via ons platform Naar Inclusiever Onderwijs en het initiatief Jongeren INC, dat zich inzet voor kansgelijkheid voor jongeren, kwam ik in contact met prinses Laurentien. Zij vertelde mij over haar initiatief Taalschatten en hoe we er met elkaar voor kunnen

zorgen dat alle kinderen met het juiste taalniveau aan de basisschool beginnen. Ook benadrukte zij de belangrijke rol die ouders hierbij hebben. Het gaat haar dus om de kansen die elk kind verdient. Dat raakt direct aan de kernwaarde gelijkwaardigheid, die zo kenmerkend is voor de openbare en algemeen toegankelijke scholen in Nederland, waar wij als VOS/ABB voor zijn. Ook onze kernwaarde ontmoeting komt duidelijk naar voren in Taalschatten. Ontmoeting is de basis van goede communicatie, in dit geval communicatie tussen ouders en hun jonge kind die essentieel is voor goede

taalverwerving. De brede ketenaanpak waar Laurentien voor pleit spreekt mij ook enorm aan. Ook dat raakt natuurlijk aan ontmoeting. Dus dat we samen ervoor kunnen zorgen dat alle kinderen zonder taalachterstand aan de basisschool beginnen, en dat we niet meer als school achteraf pleisters hoeven te plakken. De kernwaarde vrijheid is hier ook buitengewoon relevant, vind ik, want zonder goede taalontwikkeling wordt goed onderwijs erg lastig, en zonder goed onderwijs krijgt een kind niet de vrijheid om zijn talenten volop te ontwikkelen. Dat is uiteindelijk waar het allemaal om draait.'